

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح	رشرته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۴۸۹ / ۱۰ / ۹		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>معنی و مفهوم هر یک از عبارت‌ها و بیت‌های زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>۱- پسری داشت صاحب فراست. ۲- لباس پادشاه، گلجه‌ی کوتاهی دارد. ۳- جهان پیش چشمش چو یک بیشه شد. ۴- ابراهیم را بازداشت بودند. ۵- بزار قفل را حیله کرد تا بگشاد. ۶- خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد. ۷- مصلحت آن دیدم که دامن از صحبت فراهم چینم. ۸- همه عمر بروبازو زدم تا تو کافر دل پشتواره بندی و ببری؟ ۹- بازگان مردی را برای تعهد او بگذاشت تا وی را تیمار می‌دارد. ۱۰- حرف و صوت و گفت را برهم زنم تا که بی این هر سه با تو دم زنم به زیر آوری چرخ نیلوفری را درخت تو گر بار دانش بگیرد</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	<p>(ب) معنی نعمت</p> <p>معنی هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- پیکان اندر استخوان وی بماند. ۱۳- جمعی ظرف‌ها به در خانه‌ی بخیلی رفتند. ۱۴- جرگه‌ی شکارگاه مرا ال است. ۱۵- جامه پشمین از برای کد کنند. ۱۶- برای گذراندن دوران نقاہت، جایگاهی خوش تر از منزل ما پیدا نمی‌شد. ۱۷- فزاینده‌ی دانش و فر و زور. ۱۸- عمر برف است و آفتاب تموز. ۱۹- دید و بازدید، مورث تجدید الفت و صفاتی قلوب مکذره است.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	<p>(پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- با توجه به بیت «قمر را روشنایی نامه داده / غطارد را دوات و خامه داده»، چه رابطه‌ای میان غطارد، دوات و خامه وجود دارد؟</p> <p>۲۱- با توجه به عبارت «گاو دعا گفت و کمر خدمت به طوع و رغبت ببست.»، مفهوم کنایی «کمر خدمت بستن» را بنویسید.</p> <p>۲۲- در جمله‌ی زیر، سعدی برای «گلستان» چه فایده‌ای برشمرده است؟ «گردش زمان، عیش ریبع آن را به طیش خریف مبدل نکند.»</p> <p>۲۳- نظام عالم وجود را نظام احسن می‌گویند؛ یعنی هیچ کاستی و نقصی در آن نیست. کدام بیت زیر، مؤید این مفهوم است؟</p> <p>(الف) اگر یک ذره را برگیری از جای خلل باید همه عالم سرایی (ب) چونیکو بنگری در اصل این کار هم او بیننده، هم دیده است و دیدار</p> <p>«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم»</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشه : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۱۴۸۹ / ۱۰ / ۹		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
۲۴	- در داستان تمثیلی «سی مرغ و سیموغ»، پوندهای به نام «هدهد»، رمز (نماد) چیست؟	+۲۵
۲۵	- بیت زیر، کدام آیهی قرآنی را تداعی می‌کند؟ «از پی هر شکست، پیروزی است	+۰/۵
۲۶	- با توجه به بیت زیر، شادابی و شکوفایی و عطرگل، نشانه‌ی چیست؟ «پاک است طرب نامه‌ی خوش بوی سلوکش	+۰/۵
۲۷	- با توجه به مفهوم کلی بیت زیر، شاعر، به مخاطب خود چه توصیه‌ای دارد؟ «دانه پنهان کن، به کلی دام شو	+۰/۵
۲۸	- در بیت «ای مفتخر به طالع مسعود خویشن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد» به کدام باور عامیانه و قدیمی اشاره شده است؟	+۰/۵
۲۹	- معنای قسمت مشخص شده‌ی بیت زیر را بنویسید. «چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد	+۰/۵
۳۰	- عطار در بیت «چون فرو آیی به وادی طلب / پیشست آید هر زمانی صد تعب»، وادی «طلب» را چگونه توصیف می‌کند؟	+۰/۵
۳۱	- در بیت زیر، «روی زرد شدن» کنایه از است.	+۰/۵
۳۲	- در سروده‌ی عاشورایی «و کنار درک تو / کوه از کمر شکست»، واژه‌های «تو» و «کوه» به ترتیب، به چه کسانی اشاره دارند؟	+۰/۵
۳۳	- با توجه به متن زیر، به سوالات پاسخ دهید.	
۱	«به روزگار سلطان محمود به فرمان وی درباب خواجه ژاڑ می‌خاییدم که همه خطابود. از فرمان بوداری چه چاره، به ستم وزارت <u>مرا دادند</u> و نه جای من بود.» الف) «ژاڑ خاییدن» به چه معناست؟ ب) مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.	
	«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»	

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۴۸۹ / ۱۰ / ۹	سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و دانش آموزان از اراد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
۵	ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی	
۱	۳۴- عبارت های صحیح را با علامت «ص» و عبارت های غلط را با علامت «غ» مشخص کنید. الف) آرمان رنو، اثر زیبای خود «شب های ایرانی» را با اتفاقیه از مولوی آفریده است. ب) در نثر مرسی، از متادفات استفاده نمی شود و توصیفات کلی و کوتاه است. ج) در ادبیات مشروطه، توصیف اجتماع و جلوه های آن ظهور یافته و ادبیات متعهد ما مبتنی بر آن است. د) درون مایه‌ی غزلیات فخرالذین عراقی را اغلب «فلسفه» و «پند و حکمت» تشکیل می دهد.	
۰/۲۵	۳۵- چه کسی، «کلیله و دمنه» را در نیمه‌ی قرن ششم هجری از عربی به فارسی برگرداند؟	
۰/۷۵	۳۶- هر یک از آثار زیر، از چه کسی است؟ الف) انسان کامل ب) پالیزبان ج) تشنہ‌ی طوفان	
۰/۲۵	۳۷- در شعر زیر، کدام آرایه‌ی ادبی، در «خلق صحنی حمامی»، نقش مؤثرتری داشته است? چو نزدیک گشتند بیرون و جوان دوشیر سرافراز و دو پهلوان خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد	
۰/۲۵	۳۸- در بیت زیر، شاعر با اشاره به «داستان حضرت سلیمان(ع)»، کدام آرایه‌ی ادبی را به کار گرفته است؟ «گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم که ببخشم، بُود او مُلک سلیمان از من»	
۰/۵	۳۹- با توجه به شعر زیر: هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف دل تنگ و بینوا چو بطان برکنار آب الف) یک آرایه‌ی «تشخیص» بباید. ب) «مشبه» را در بیت دوم تعیین کنید.	
۶	ج) حفظ شعر	
۰/۲۵	۴۰- کدام گزینه، بیت زیر را کامل می کند? «مالکِ ملک وجود، حاکم»	
۰/۲۵	الف) هست و نیست ب) رذ و قبول ج) روح و جان	
۰/۲۵	۴۱- برای تکمیل بیت زیر، ترکیب درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. «آرزو بی خبر از خویش به آغوش حیات پیدا شد»	
۰/۵	(جهان دگری - دیرینه دری)	
۰/۲۵	۴۲- هر یک از بیت‌های زیر را کامل کنید. الف) هفت اختر بی آب را، کاین خاکیان را می خورند	
۰/۲۵	ب) بی ته، یارب، به بستان	
۰/۵	ج) چون خلق در آیند به بازار حقیقت	
۰/۵	د) دولت عشق بین که چون از سر	
۲۰	موفق باشید»	جمع نمره

با سمه تعالی

رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۹	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و دلوطبلان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است. به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد.</p> <p>۱- پسر زیرگی داشت. (۰/۲۵)</p> <p>۲- لباس پادشاه، لباده (پاتو) کوتاهی دارد. (لباس پادشاه، جامه‌ی آستین کوتاهی دارد که روی قبایم بوشند) (۰/۲۵)</p> <p>۳- دنیا پیش چشمش تاریک شد. (۰/۲۵)</p> <p>۴- ابراهیم را زندانی کرده بودند. (۰/۲۵)</p> <p>۵- بزار بسیار کوشید (۰/۲۵) تا قفل را باز کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۶- خدا تو را سپاس گفته (۰/۲۵) و بزرگ داشته است. (۰/۲۵)</p> <p>۷- درستی و صلاح خود را در آن دیدم (۰/۲۵) که گوشنهنشینی اختیار کنم. (۰/۲۵)</p> <p>۸- تمام عمرم برای کسب معاش تلاش کردم (۰/۲۵) تا تو انسان ناسپاس (۰/۲۵) حاصل مرا بر پشت خود حمل کنی و ببری؟ (۰/۲۵)</p> <p>۹- بازرگان مردی را برای مراقبت (سرپرستی) او (۰/۲۵) قرار داد (۰/۲۵) تا از او مراقبت کند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- لفظ و صدا و سخن (۰/۲۵) را کنار می گذارم (۰/۲۵) تا بدون واسطه (۰/۲۵) با تو گفت و گو کنم. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- اگر وجود تو (۰/۲۵) از علم و دانش بهره مند شود (۰/۲۵) آسمان (۰/۲۵) را به فرمان خود درخواهی آورد (یا سرفرازتر از آسمان خواهی شد). (۰/۲۵)</p>	۶
۲	<p>(ب) معنی لغت « به معنای درست هر لغت (۰/۲۵) نمره تعلق می گیرد. »</p> <p>۱۲- فلز نوک تیز که بر سر تیر نصب کنند.</p> <p>۱۳- اشخاص بذله گو و نکته سنج</p> <p>۱۴- غزال (آهو)</p> <p>۱۵- به سختی و مشقت انداختن (ونج، به کار سخت و داشتن)</p> <p>۱۶- بهبودی (سلامتی)</p> <p>۱۷- فروغ ایزدی</p> <p>۱۸- ماه دهم از سال رومیان (تقریباً مطابق با تیره و تار) تیرماه سال شمسی، ماه گرما</p>	۲
۳	<p>(پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- قدمای عطارد را دیگر فلک دانسته اند، بدین جهت بین دیگر (نویسنده) و دوات و خامه (قلم) که ابزار نویسنده‌ی است، تناسب وجود دارد. (یا هر توضیحی نظیر این پاسخ) (۰/۵)</p> <p>۲۱- آماده‌ی کار و خدمت شدن (آماده‌ی اطاعت و فرمابنده‌داری شدن) (۰/۵)</p> <p>۲۲- شادی بهاری آن پایدار و ماندنی است. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>۲۳- بیت «الف» (اگر یک ذره) (۰/۲۵)</p>	۳
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

با سمه تعالی

رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۹	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>۲۴- راهبری (بیشوایی ، دنایی) (۰/۲۵)</p> <p>۲۵- انَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (به هر آیدی که مفهوم مورد نظر را دربر داشته باشد، نمره تعلق می گیرد) (۰/۵)</p> <p>۲۶- سیر و سلوک گل، پاک و بی‌آلایش بوده است. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p>	
۴	<p>ت) درگ مطلب</p> <p>۲۷- زیبایی ها و ارزش های خود را پنهان کن تا مورد توجه قرار نگیری. (پرهیز از جلوه گری) (۰/۵)</p> <p>۲۸- قدمای آسمان و ستارگان را در سرنوشت انسان مؤثر می دانستند. (۰/۵)</p> <p>۲۹- لشکری فراهم کرد. (سپاهی آماده ساخت) (۰/۵)</p> <p>۳۰- در وادی طلب، رنج ها و سختی های زیادی به انسان روی می آورد. (۰/۵)</p> <p>۳۱- شرمندگی (خجالت زدگی و سرافکندگی) (۰/۵)</p> <p>۳۲- تو : حضرت عباس (ع) (حضرت ابوالفضل (ع)، قمرینی هاشم (ع)) (۰/۲۵)</p> <p>کوه : امام حسین (ع) (۰/۲۵)</p> <p>۳۳- (الف) سخنان بیهوده گفتن (۰/۵)</p> <p>ب) وزارت را به ناحق و به زور به من دادند. (۰/۵)</p>	
۳	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۳۴- الف) «غ» (۰/۲۵) ب) «ص» (۰/۲۵) ج) «ص» (۰/۲۵)</p> <p>۳۵- ابوالمعالی نصرالله منشی (۰/۲۵)</p> <p>۳۶- الف) عزیزالدین محمدبنسفی (۰/۲۵)</p> <p>ج) فریدون مشیری (۰/۲۵)</p> <p>۳۷- «ج» (۰/۲۵)</p> <p>۳۸- تلمیح (۰/۲۵)</p> <p>۳۹- (الف) دهان برف (۰/۲۵)</p> <p>ب) خلقی (ما) (۰/۲۵)</p>	۵
۲	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۴۰- «ب» (۰/۲۵)</p> <p>۴۱- جهان دگری (۰/۲۵)</p> <p>۴۲- الف) هم بادهاشان بشکنم (۰/۲۵)</p> <p>ب) گل مرویا (۰/۲۵)</p> <p>ج) ترسم نفوشنند (۰/۲۵) متعاعی که خریدند (۰/۲۵)</p> <p>د) فقر و افتخار (۰/۲۵) گوشه‌ی تاج سلطنت (۰/۲۵)</p>	۶
۲۰	جمع نمره	«با تشکر از همکاران محترم»